КУЛЬТУРА ТА МИСТЕЦТВО

«Цей порцеляновий триптих — справжній раритет», — колекціонерка Людмила Карпінська-Романюк

20:46 — 18 квітня 2026

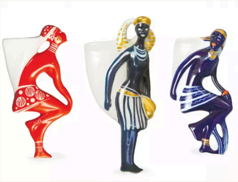

Ольга СМЕТАНСЬКА, «ФАКТИ»

У 1967 році всесвітньо відомий дизайнер Ів Сен Лоран, для якого був створений сорт троянд з ароматом його парфумів, презентував на високому подіумі африканську колекцію. Вона викликала резонанс у всьому світі. Африка посідала в житті модельєра особливе місце, адже він народився в Алжирі, а у 1960−70-х роках любив приїздити на віллу у Марракеш, де шукав творчого натхнення. Колекція весна-літо 1968 року вразила паризьких модників сафарі-образами, які з тих пір незмінно затребувані для літнього відпочинку. Африканські мотиви присутні у модних колекціях і багатьох інших всесвітньо відомих дизайнерів.

Сьогодні мова піде про триптих з настінних ваз — «Гвінея», «Ліберія», «Конго» — створений на Коростенському фарфоровому заводі відомою мисткинею Валентиною Трегубовою у 1965 році — за два роки до гучної презентації колекції Ів Сен-Лорана.

В інтерв'ю «ФАКТАМ» **колекціонерка та дослідниця історії української порцеляни, авторка книг Людмила Карпінська-Романюк** розповіла про образи, натхненні африканськими мотивами.

«Рослина у кашпо ніби продовжує фігуру — як зачіска, як пір'я, як сценічний аксесуар»

- *Цей порцеляновий триптих — справжній раритет*, — говорить Людмила Карпінська-Романюк. — *Три настінні вази з африканськими мотивами зачаровують красою. Кашпо тут — не тло для рослини, яка ніби продовжує фігуру — як зачіска, як пір'я, як сценічний аксесуар. Але навіть без неї ці речі залишаються завершеними, бо їхня головна функція вже не тільки утилітарна, а й художня. Саме такі вироби особливо точно відповідають логіці сувенірної культури того часу: невеликий формат, виразний силует, впізнаваний образ, яскрава емоція. Ця серія існує у двох видах розпису — серійному та авторському.*

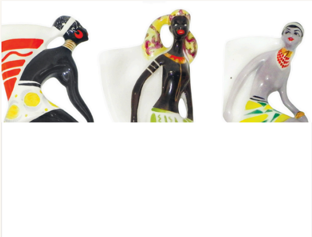

Валентина Трегубова. Кашпо настінні фігурні: «Гвінея», «Ліберія», «Конго». Коростенський фарфоровий завод, 1965 рік (серійний варіант розпису)

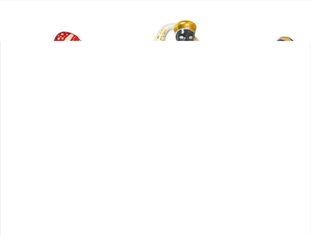

Валентина Трегубова. Кашпо настінні фігурні: «Гвінея», «Ліберія», «Конго». Коростенський фарфоровий завод. 1965 рік (авторський варіант розпису)

— Кожна фігурка цікава по-своєму.

— Так. Ось, наприклад, «Гвінея». На мою думку, це найтепліший і найбільш «земний» образ у трійці. Постать струнка. Дівчина йде, але не поспішає — у її пластиці є спокій і внутрішня рівновага. Колірна гама заворожує. Шоколадний тон шкіри контрастує зі світлими та яскравими орнаментальними акцентами. Це відтінки тропічної природи — зелені лісів та буяння квітів. Наприклад, у Гвінеї росте чимало видів тропічних орхідей. Зачаровують красою папороть та ліани. У цій країні справжній фруктовий рай: манго, папайя, ананаси, апельсини... Жовта хустка на голові дівчини дарує відчуття сонячного настрою. Ця робота — про тепло та природність.

Валентина Трегубова. Кашпо «Гвінея» Коростенський фарфоровий завод. 1965 рік

— Чим особливе кашпо «Ліберія»"?

— У триптиху це найдинамічніша постать. Вона ніби балансує на межі руху. Це образ енергії, імпульсу, внутрішнього вогню. Відчуття динаміки додають контраст чорного і білого та яскраві вкраплення червоного і жовтого. Це майже ритм барабана, візуалізований у порцеляні.

Валентина Трегубова. Кашпо «Ліберія». Коростенський фарфоровий завод. 1965 рік

«У час, коли були створені роботи, не було інтернету. А поїхати у подорож до Африки було нереальним»

— Яка з фігурок вам подобається найбільше?

— «Конго». Ця фігурка найвитонченіша і водночас найбільш умовна. Ця дівчина не «танцює» і не «йде» — вона ніби пливе. На її шиї — яскраве намисто.

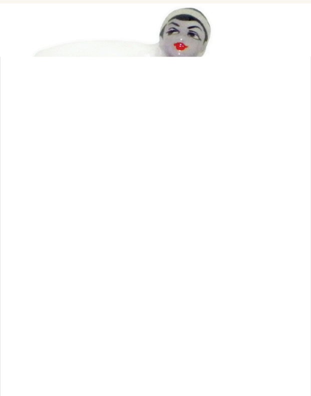

Валентина Трегубова. Кашпо «Конго». Коростенський фарфоровий завод. 1965 рік

— Читала, що такі червоні кольє з бісеру дуже популярні у дівчат Кенії. Перші нитки зазвичай дарує доньці батько. Червоні буси — знак того, що дівчина готова до заміжжя. До речі, у світі аксесуарів відомі сережки-«конго» у формі кілець.

- Африканські вбрання — цікава тема. У час, коли були створені роботи, не було інтернету. А поїхати у подорож до Африки було нереальним. Отож, мисткиня вивчала особливості африканської моди у літературі. Назви кашпо — «Гвінея», «Ліберія», «Конго» — це узагальнені символи «іншого», екзотичного світу. Це світ, який сприймається у роботах Валентини Треегубової через ритм, колір і пластику. Кожна фігура — стан руху і настрою. Цей триптих — не просто декоративна серія, а цілісна пластична поема, де кожна фігура звучить як окремий голос, а разом вони утворюють ритм.

«У цих кашпо були б доречні рослини, що асоціюються з тропіками»

— У чому особливість саме авторського розпису триптиха, якщо порівнювати його з серійним?

- Обидва розписи Валентини Трегубової цікаві — кожен по-своєму. Але, на мою думку, у авторському розписі ці образи набувають особливої сили. Насичені червоні, глибокі сині, густі чорні поверхні дуже виразно передають емоційний стан. Кожна постать — це рух, схоплений у моменті. Зігнуті коліна, напружені руки, легкий нахил корпусу — усе говорить про внутрішній ритм, про танець, який триває. І саме авторський розпис підсилює цю динаміку. Серійні варіанти зазвичай дещо узагальнені та спрощені, й саме тому зручні для тиражу. Авторський розпис інший. Він живий, у ньому більше свободи: варіативність лінії, сміливіші кольорові поєднання... Авторський розпис робить речі унікальними. Він звучить глибше, інтонаційно багатше.

— Якими рослинами ви б доповнили ці кашпо?

- Я не наповнюю їх квітами, тому що для мене цей триптих у першу чергу — арт-об'єкт. Але якщо наповнювати, тут були б доречні, рослини, що асоціюються з тропіками. Наприклад, це може бути папороть. Важливо, щоб рослина не «змагалася» з фігурою, а продовжувала її рух — ніби цей танець виходить за межі фарфору.

Раніше у «ФАКТАХ» колекціонерка Людмила Карпінська-Романюк розповідала про те, що серію «Сорочинський ярмарок», яка коштувала фантастично дорого, експортували до Канади та Японії.

До речі, запрошуємо читачів «ФАКТІВ», які є поціновувачами краси порцеляни, до першого в Україні Музею фарфорових фігур ShvetsMuseum. У колекції музею ви зможете побачити найкращі зразки світових фарфорових мануфактур. Нещодавно у музеї відкрито зал українського фарфору, де представлено чимало унікальних робіт вітчизняних майстрів-фарфористів. Неймовірна порцелянова подорож подарує вам чимало позитивних емоцій та запам'ятається на все життя!

Фото у заголовку: Валентина Трегубова. Кашпо настінні фігурні: «Гвінея», «Ліберія», «Конго». Коростенський фарфоровий завод. 1965 рік (авторський варіант розпису)

Фото з альбому Людмили Карпінської-Романюк

Читайте нас у Facebook

1504

До змісту розділу

Побачили помилку? Виділіть її та натисніть CTRL+Enter

Друкована версія Лист редакторові Поскаржитися

Поділитися 0 Поділитися Твітнути

ЗАРАЗ ЧИТАЮТЬ

Українська балістика на підході: коли можливі удари по москві

«Закупівля автобусів для Вінниці стане нашою виграною у росії битвою», — польський волонтер Томаш Ссак Сікора

Овнам — «Блазень» і трохи спонтанності, Левам — «Сонце» та приємні враження: Таро-прогноз на 13 червня

Вівсянка чи яйця: експерти назвали найкращий сніданок для здоров'я

Новини партнерів

ОСТАННІ НОВИНИ

17:25 «Закупівля автобусів для Вінниці стане нашою виграною у росії битвою», — польський волонтер Томаш Ссак Сікора

17:15 Чи повернуться в Україну графіки відключень світла: три сценарії на літо

17:05 Як швидко вивести жир з одягу: п'ять перевірених засобів, що рятують речі

16:42 Дрони рознесли «Таманьнафтогаз»: знищено резервуари з паливом та ППО росії

16:40 Без покарань і бюрократії: як військовим із СЗЧ повернутися до війська через «Армія+»

16:24 Дефіцит та зростання цін: що відбувається в росії з пальним

16:15 Відрізані від світу, виїхати неможливо: в Олешках залишилися діти, окупанти

ПОПУЛЯРНЕ

1 Батько лишив Грушевському стільки грошей, що той побудував шестиповерховий будинок і училище: вийшла книга про українську інтелігенцію початку XX століття 30 травня 2026 12:24

2 «Мене називають стервою»: суддя, яка працювала на фсб, отримала 15 років ув'язнення за держзраду в умовах воєнного часу 6 червня 2026 16:50

3 «Наше завдання — померти у вертикальному положенні й без памперса»: 70-річний інструктор ЛФК про боротьбу з поганою генетикою та грижами 7 червня 2026 12:25

4 Вбивця мав з собою два зображення Петлюри, але спитав: «Ви Петлюра?» — і після ствердної відповіді почав стріляти: 100 років тому загинув лідер УНР 25 травня 2026 12:25

5 «Ми заходили на позиції, які знищувалися в нуль»: зірка «Ти — космос» Володимир Кравчук про роки на фронті 28 травня 2026 12:24

* Рейтинг формується за останні 7 днів

Погода 13.06.26, вдень sinoptik
Київ
+20° вологість: 48% тиск: 745 мм вітер: 4 м/с, Північно-західний
Погода на 10 днів від sinoptik.ua

БІЛЬШЕ У РОЗДІЛІ

«Канделябри зараз знову у моді», — колекціонерка Людмила Карпінська-Романюк 10 червня 2026 20:45

«Цей дитячий сет з абеткою є справжнім раритетом», — колекціонерка Людмила Карпінська-Романюк 8 червня 2026 20:46

«Мереживні брошки можна носити на поясі або манжетах», — дизайнерка Світлана Бардар 6 червня 2026 20:45

«У цьому дитячому наборі є „секретний" предмет», — колекціонерка Людмила Карпінська-Романюк 4 червня 2026 20:43

«До чаю у цьому сервізі пасуватимуть зефір та пастила», — колекціонерка Людмила Карпінська-Романюк 2 червня 2026 20:45

Мапа сайту
Новини Україна Політика Гроші Події
Світ Пряма лінія Блоги Спорт Футбол
Культура Шоу-бізнес Фігурка дня Суспільство Стиль життя
Книга рецептів Люди та звірі Життєві історії 25 років потому
Історія сучасності Наука та технології Клуб споживачів Запитайте у Фактів
Іменинники дня Гороскоп Курс валют ФотоФакти Погода
Реклама | Передплата | Контакти | Привітання і співчуття | Правила користування сайтом fakty.ua

© 1997—2026 «**Факти та коментарі**®»
Усі права на матеріали сайту охороняються у відповідності до законодавства України.
Матеріали під рубриками «На правах реклами», «Реклама», а також позначені символом Ⓟ публікуються у якості реклами та мають інформаційно-комерційний характер.